

HOECHST KONTRA BIZOTTSÁG

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (ötödik tanács)

2004. december 16.*

A T-410/03. sz. ügyben,

a **Hoechst AG** (székhelye: Frankfurt am Main [Németország], képviselik: M. Klusmann és M. Rüba ügyvédek, valamint V. Turner solicitor)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselek: W. Mölls, O. Beynet és K. Mojzesowicz meghatalmazotti minőségben, segítők: A. Böhlke ügyvéd, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: német.

a Bizottság által az EK 81. cikk és az EGT-megállapodás 53. cikke alkalmazásával hozott eljárásra vonatkozó 2003. október 1-jei C (2003) 3426 végleges határozatnak (eset száma: COMP/E-1/37.370 — Szorbátok) a felperesre vonatkozó részében történő megsemmisítése, vagy másodlagosan, a felperesre kiszabott bírság összegének megfelelő mértékre csökkentése iránti kérelme tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (ötödik tanács)

tagjai: M. Vilaras elnök, F. Dehousse és D. Šváby bírák,

hivatalvezető: H. Jung,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita előzményei

- ¹ A Bizottság a 2003. október 1-jei C (2003) 3426 határozatában (eset száma: COMP/E-1/37.370 — Szorbátok) (a továbbiakban: a Határozat) megállapította, hogy több vállalkozás megsértette az EK 81. cikkének (1) bekezdését és az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás 53. cikkét, mivel a szorbátok piacán megállapodásban vett részt. Ezek között a vállalkozások között szerepelt többek között a Hoechst AG (a továbbiakban: a Hoechst) és a tokiói (Japán) székhelyű Chisso Corporation (a továbbiakban: Chisso).

- 2 Ennek alapján a Bizottság bírságokat szabott ki az érintett vállalkozásokra. A bírságok összegének megállapítása érdekében a Bizottság a 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése és az ESZAK-Szerződés 65. cikkének (5) bekezdése alapján kiszabott bírság megállapításának módszeréről szóló iránymutatást (HL 1998. C 9., 3. o.), majd a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közleményt (HL 1996. C 207., 4. o.) alkalmazta.
- 3 A kartellben való részvétele miatt a Hoechstöt 99 millió euró bírsággal sújtották (a Határozat 3. cikkének b) pontja). Ez a bírság tükrözte a Hoechst által a tokiói (Japán) székhelyű Daciel társasággal együtt a megállapodásban játszott vezető szerepet (a Határozat (363)–(375) preambulumbekkezdése). Hoechst azonban 50%-os mérséklést kapott a bírság összegéből, mivel együttműködött a vizsgálat során (a Határozat (455)–(466) preambulumbekkezdése).
- 4 A Bizottság a Chissót illetően úgy tekintette, hogy ő szolgáltatott elsőként meghatározó bizonyítékokat a vizsgálat keretében. Ezen a címen teljes mentességet élvezett, és nem sújtották bírsággal (a Határozat (439)–(447) preambulumbekkezdése).

Eljárás

- 5 2003. december 18-án az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott keresetlevelével a Hoechst a Határozat rá vonatkozó részében történő megsemmisítésére, vagy, másodlagosan, a rá kiszabott bírság összegének megfelelő mértékre való csökkentésére irányuló keresetet indított.

- 6 2004. április 26-án a Chisso a Bizottság kérelmének támogatása végett az alapügybe való beavatkozásának megengedését kérte.
- 7 Az Elsőfokú Bírósághoz 2004. június 1-jén benyújtott külön iratban a Bizottság jelezte, hogy nem tesz észrevételt a beavatkozási kérelemre vonatkozóan.
- 8 Az Elsőfokú Bírósághoz 2004. június 15-én benyújtott nyilatkozatával a Hoechst azt kérte az Elsőfokú Bíróságtól, hogy utasítsa el a beavatkozási kérelmet, és kötelezze a Chissót a költségek viselésére.
- 9 Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 116. cikke 1 §-ának harmadik bekezdésével összhangban, az ötödik tanács elnöke az ötödik tanács elé utalta a jelen beavatkozási kérelmet.

Indokolás

A felek érvei

- 10 A Chisso először is pontosítja, hogy az alapügyben a kereset egy kifejezetten neki címzett határozat megsemmisítésére irányul. E tekintetben a Chisso jelzi, hogy önként tájékoztatta a Bizottságot a szorbátok piacán lévő megállapodásról, és e tekintetben meghatározó bizonyítékokat szolgáltatott a számára. Ez a körülmény önmagában elegendő érdek meglétét jelenti számára.

- 11 A Chisso továbbá azt a tényt hozza fel, hogy a Hoechst feltevése – mely szerint a Bizottság hibát követett el, amikor nem őt tekintette az elsőként együttműködő vállalkozásnak — közvetlenül érinti őt. A Chisso e tekintetben jelzi, hogy joggal tekintette őt a Bizottság az elsőként együttműködő vállalkozásnak, figyelembe véve az általa hivatkozott számos ténybeli elemet. Ezért ha az Elsőfokú Bíróság csatlakozik a Hoechst érveihöz, ő már nem teljesíti a teljes mentességhez és a bírság csökkentéséhez szükséges feltételeket.
- 12 A Hoechst a maga részéről úgy véli, hogy a Chisso nem címzettje a vele szemben hozott határozatnak, amely a jelen eljárás egyetlen tárgya. Ha mégis úgy kell tekinteni, hogy ennek a határozatnak a Chisso ugyanúgy címzettje, mint ő, a Hoechst úgy ítéli meg, hogy a Chissónak nincs jogos érdeke a beavatkozásra. E tekintetben a Hoechst azt állítja, hogy a jelen eljárásbeli pernyertessége esetén a Határozat 3. cikke b) pontjának módosítása nem változtatná meg a Határozat egyéb rendelkezéseit, nevezetesen a Chissóra vonatkozókat. Különösen az Elsőfokú Bíróság T-15/02. sz., BASF kontra Bizottság ügyben 2003. február 25-én hozott végzésére (EBHT 2003., II-213. o.) hivatkozva a Hoechst jelzi azt is, hogy a *ne bis in idem* elve megtiltja a Bizottságnak, hogy a Határozat tárgyát képező jogsértés újabb érdemi mérlegelés tárgyává tegye. Mindenesetre, még ha a Bizottság visszavonná is a Határozatot különösen a Chisso vonatkozásában, ez utóbbinak ezen új vizsgálat megakadályozásához fűződő érdeke nem lenne közvetlen és fennálló, hanem csak közvetett és esetleges.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 13 Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásra a Bíróság alapokmánya 53. cikkének első bekezdése alapján alkalmazandó 40. cikk második bekezdése értelmében minden olyan személy, aki valószínűsíti, hogy a Bíróság elé vitt jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik, a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba beavatkozhat, kivéve a tagállamok közötti, a Közösségek intézményei közötti, illetve a tagállamok és a Közösségek intézményei közötti jogvitákat.

- 14 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a fenti rendelkezés szerinti, a jogvita kimeneteléhez fűződő érdek fogalmát magára a jogvita tárgyára tekintettel kell meghatározni, és úgy kell érteni, mint maguknak a kérelmeknek az elbírálásához fűződő közvetlen és fennálló érdeket, és nem mint felhozott a jogalapokhoz vagy érvekhez fűződő érdeket. A jogvita „kimenetelén” ugyanis az eljáró bíróság végső határozatát kell érteni, amit az ítélet rendelkező része tartalmaz. Különösen azt kell megvizsgálni, hogy a beavatkozót közvetlenül érinti-e a megtámadott aktus, és a jogvita kimeneteléhez fűződő érdeke biztos-e. Az ítélkezési gyakorlatból következik továbbá, hogy különbséget kell tenni annak az egyedi aktusnak az elbírálásához fűződő közvetlen érdeket igazoló beavatkozást kérelmező között, amelynek a megsemmisítését kérték, és azon beavatkozást kérelmező között, aki csak a jogvita kimeneteléhez fűződő közvetett érdekét igazolja a saját helyzete és valamelyik fél helyzete közötti hasonlóság alapján (az Európai Bíróság elnöke C-151/97. P(I). és C-157/91. P(I). sz., National Power és PowerGen ügyben 1997. június 17-én hozott végzésének [EBHT 1997., I-3491. o.] 51–53. és 57. pontja; a fenti 12. pontban hivatkozott, BASF kontra Bizottság ügyben hozott végzés 26. és 27. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-14/00. sz., Ulestraten, Schimmert en Hulsberg és társai kontra Bizottság ügyben 2004. február 4-én hozott végzésének [EBHT 2004., II-497. o.] 11. és 12. pontja).
- 15 Jelen esetben először is meg kell jegyezni, hogy a Hoechst a kereseti kérelmében „azt kéri az Elsőfokú Bíróságtól, hogy [...] 1. semmisítse meg [a Határozatot] a rá vonatkozó részében; [...] 2. másodlagosan a [Határozatban] kiszabott bírság összegét csökkentse [...] megfelelő mértékre”.
- 16 Ki kell másodsorban emelni, hogy a Határozatot, annak ellenére, hogy egyetlen határozat formájában fogalmazták meg, a címzett vállalkozások tekintetében az általuk elkövetett jogsértéseket és – adott esetben — velük szemben bírságot megállapító egyedi határozatok sorának kell tekinteni, amint ezt a határozat rendelkező részének megszövegezése, nevezetesen az 1. és a 3. cikke is alátámasztja (lásd ugyanebben az értelemben a fenti 12. pontban hivatkozott, BASF kontra Bizottság ügyben hozott végzés 31. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 17 Harmadrészt emlékeztetni kell arra, hogy mivel a közösségi bíró hatalommal való visszaélés miatt nem határozhat *ultra petita*, megsemmisítésre vonatkozó döntése a

felperesi kérelemben foglaltakon nem terjedhet túl. Ezért ha valamely határozat címzettje megsemmisítés iránti keresetet nyújt be, akkor a közösségi bíróság a határozatnak csak a címzettet érintő rendelkezéseit mérlegeli. Ugyanakkor más címzetteket érintő, meg nem támadott rendelkezések nem képezik a közösségi bíróság által eldöntendő ügy tárgyát (az Európai Bíróság C-310/97. P. sz., Bizottság kontra AssiDomän Kraft Products és társai ügyben 1999. szeptember 14-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-5363. o.] 52. és 53. pontja és a C-239/99. sz., Nachi Europe-ügyben 2001. február 15-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-1197. o.] 24. és 25. pontja).

- 18 Végül meg kell jegyezni, hogy bár egy közösségi bíróság megsemmisítő ítéletének *erga omnes* hatálya a rendelkező résznek és a rendelkező rész alátámasztásához szükséges indokolásnak is sajátja, ez nem jelenti azt, hogy ez a közösségi bíróság elé nem utalt, de feltételezhetően ugyanolyan hibában szenvedő aktus megsemmisítését eredményezné. A közösségi bíróság által megállapított jogellenesség pontos okait ismertető indokok figyelembevételének célja ugyanis pusztán az, hogy meghatározza a rendelkező részben kimondottak pontos jelentését. Valamely, megsemmisítést kimondó ítélet indokolásának hatálya nem terjedhet ki olyan személyekre, akik félként nem vettek részt az eljárásban, és akikre vonatkozóan az ítélet ezért semmilyen döntést nem tartalmazhat (a fenti 17. pontban hivatkozott Bizottság kontra AssiDomän Kraft Products és társai ügyben hozott ítélet 54. és 55. pontja).
- 19 E körülmények között a Határozat Chissót érintő rendelkezéseit nem érinti az Elsőfokú Bíróságnak a Határozatot a Hoechstre nézve megsemmisítő vagy a Hoechstre kiszabott bírság összegét megváltoztató ítélete.
- 20 Ezért a Chissónak csak annyiban fűződik érdeke az alapügyben a Hoechst kereseti kérelmének elutasításához, amennyiben a fenti megsemmisítés vagy megváltoztatás, amely felvetné a határozatban szereplő, őt érintő megállapítások és értékelések megalapozottságát, arra készítené esetlegesen a Bizottságot, hogy visszavonja a számára biztosított mentességet.

- 21 Azonban feltételezve akár azt is, hogy a Bizottság akár vissza is vonhatja a Chisso számára a Határozatban biztosított mentességet, a fenti 20. pontban érintett érdek nem közvetlen és fennálló érdek az ítélkezési gyakorlat értelmében, hanem legfeljebb közvetett és esetleges. Egy ilyen esetben továbbá a Chisso megsemmisítés iránti keresettel még mindig érvényt szerezhetne az érveinek, amely kereset benyújtására jogosult lesz az Elsőfokú Bíróság előtt a Bizottság egy ilyen kedvezőtlen döntésével szemben (lásd ugyanebben az értelemben a fenti 12. pontban hivatkozott, BASF kontra Bizottság ügyben hozott végzés 37. pontját).
- 22 Tekintettel a fenti megállapításokra, azt kell megállapítani, hogy a Chisso által hivatkozott érdek nem minősíthető a jogvita kimeneteléhez fűződő közvetlen és fennálló érdeknek a Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése értelmében. Következésképpen a beavatkozási kérelmét el kell utasítani.

A költségekről

- 23 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 1. §-a értelmében a költségekről az eljárást befejező ítéletben vagy végzésben kell határozni. A jelen végzés befejezi az eljárást a Chisso tekintetében, így annak a beavatkozási kérelméhez kapcsolódó költségekről határozni kell.
- 24 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a értelmében az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Chisso pervesztes lett, kötelezni kell saját költségeinek és a Hoechst jelen beavatkozási eljáráshoz kapcsolódó költségeinek viselésére a Hoechst kérelmének megfelelően. A Bizottság, mivel nem terjesztett elő erre vonatkozó kérelmet, maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (ötödik tanács)

- 1) A beavatkozási kérelmet elutasítja.**
- 2) A Chissót kötelezi a Hoechst beavatkozási eljáráshoz kapcsolódó, valamint saját költségeinek viselésére.**
- 3) A Bizottság maga viseli a beavatkozási eljáráshoz kapcsolódó saját költségeit.**

Luxembourg, 2004. december 16.

H. Jung

hivatalvezető

M. Vilaras

elnök